

Grindehval

©Birgitte Rubæk

Grindehval (*Globicephala melas*)

Engelsk: Longfinned pilot whale

Tysk: Langflossen Grindwal

Fransk: Globicephale comun

Spansk: Calderon comun.

Beskrivelse:

Mellemstor hval med rundt hovede og meget lange tilspidsede luffer, der udgør 18-27 % af kroppens længde. Munden er trukket let opad. Rygfinnen sidder typisk på ryggens forreste tredjedel og har bred basis.

Voksne dyr er mellem 3.8 og 6 m lange og vejer 1.8 -3.5 t. Nyfødte er 1.8-2 m lange og vejer ca 75 kg. Der er 8-13 tænder i hver kæbehalvdel der kun fylder den første halvdel af tandlisten ud.

Udbredelse:

Oceaniske dele af Nordatlanten fra Grønland og Norges Kyster i nord og mod syd til de Canariske øer på den østlige side og Virginias kyst på den vestlige side. Almindelig i det vestlige Middelhav. Kendt især havområdet omkring Færøerne. Lejlighedsvis i Nordsøen og de indre danske farvande, der dog ikke udgør en del af artens naturlige udbredelsesområde.

Adfærd:

Flokke på flere tusinde dyr er kendt. Flokken er opbygget omkring flere generationer af hunner samt unger af begge køn. Voksne hanner i flokken deltager ikke i flokkens forplantningen, men parrer sig øjensynligt med hunner i andre flokke.

Dykker under fødesøgningen i op til 10 minutter . Blåsten er nogle gange synlig og op til 1 m hø. Kan dykke ned til 600 m, men for det meste går den kun ned til mellem 30 og 60 m.

Forplantning:

Drægtigheden varer antageligt 12-16 måneder. Gennemsnitligt får hunnen en unge hvert 5. År. Hannernes kønsmodning sker ved 490 cm, hunnernes mellem 366-427 cm. Alderen for kønsmodenheden indtræden er gennemsnitligt 12-16 år for hanner og 6-9 år for hunner. Dieperioden kan vare 3-4 år og forlænges yderligere nogle gange ved at ældre hunner, der ikke længere er aktive i reproduktionen kan vedblive med at die ungerne.

Føde:

Blæksprutter, krebsdyr og stimefisk.

Naturlige fjender:

Der er rapporteret spækhugger angreb på sårede grindehvaler i Biscaya-bugten. På andre lokaliteter synes spækhuggere og grindehvaler dog at undgå hinanden i stedet.

Relation til mennesket:

Der foregår eller har foregået fangster på langluffede grindehvaler flere steder i Nordatlanten. Fangstpladserne ved New Foundland, Island og Shetlands øerne er nedlagte og den eneste tilbageværende findes på Færøerne. Under den lokale færøske drivfangst nedlægges der årligt mellem 1000 og 2000 grindehvaler. Grindehvalerne konsumeres udelukkende lokalt. En omfattende undersøgelse af grindehvalernes bestandsforhold har godtgjort at bestanden ikke er truet af fangstudnyttelsen.

I en vis udstrækning sker der også utilsigtede bifangster i forskellige fiskeredskaber.

Lignende arter:

Den eneste anden art med et rundt hoved er den kortluffede grindehval. Hvor de to arter overlapper i udbredelse er det ikke muligt med sikkerhed at skelne imellem de to arter. Hverken halvspækhugger , dværgspækhugger eller elektra-delfiner har denne hovedform

På stranden vil de lavere tandantallet og de kortere luffer kunne afgøre hvilken art det drejer sig om.

Danske fund og observationer

Forekommer under tiden i Skagerrak. En mindre flok blev utilsigtet fanget i trawl nord for Skagen i 1996. Senest strandet i 1999, 2000, 2002 og 2012.

Tekst: Carl C. Kinze